

ਦੌੜ ਖੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4)

“ਪਰ ਤੂੰ ਸਭਨੀਂ ਗੱਲੀਂ ਸਚੇਤ ਰਹੀਂ, ਦੁੱਖ ਝੱਲੀਂ, ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੀਂ,
ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰੀਂ” (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:5)।

ਪੌਲੁਸ ਵਰਗੇ ਆਦਰਸ਼ ਆਗੂ ਨੂੰ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:1) ਜਦ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਨਾਤਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਿਖਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ਵਧ ਗਈ। ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਇਸ ਪੱਤਰੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਇਕ ਖ਼ਾਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਸੀ।

ਅਧਿਆਇ 4 ਦਾ ਆਰੰਭ ਇਕ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਣ ਦੱਸੇ (4:1-8)। ਆਪਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਕਤ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤਿੱਖੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਦੀ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ਸੀ (4:9-13)। ਪਰ ਸਲੀਬ ਦੇ ਇਸ ਬੁੱਢੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਠੰਡਾ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਪੌਲੁਸ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘੜੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਟੁੱਟਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਵੀ ਫ਼ਤਹਿ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਆਖੀ (4:18)। ਅਧਿਆਇ 4 ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਹਨ “ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦਾ ਮਨ ਪਿਘਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ” (4:19-22)।

ਪਾਠ 10: ਮੰਨਣ ਲਈ ਇਕ ਹੁਕਮ (4:1-8)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣਾ “ਹੁਕਮ” ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਕਿ ਅਖੀਰਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਮੂਰਖਪੁਣੇ ਅਤੇ ਨਾਕਾਮੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜਣਗੇ (3:1-9)। ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ “ਹਰੇਕ ਭਲੇ ਕੰਮ ਲਈ” ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (3:10-17)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤਰੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ” ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ (4:1)। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਜਤਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਬਾਰੇ ਕਿੰਨਾ ਗੰਭੀਰ ਹੈ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਹੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਹੇ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੁਣਨ ਦਾ ਇਹੀ ਸਮਾਂ ਹੈ!

ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਕਤਾ (ਆਇਤ 1)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਲਾਹੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ

ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਕਤਾ ਸਮਝਾਈ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਉਸ ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ... ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਕਰਕੇ’’ (4: 1) ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਵ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਅਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਪਾਲਕ ਹੈ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਮੰਨ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੂਰੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ ਕੇ, ਸਮਝ ਕੇ, ਜਿੱਥੇ ਲੋੜ ਪਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਸੱਚੇ ਮਨੋਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ‘‘ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ’’ ਵੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਗੁਣ ਵੀ ਭੈਭੀਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਆਇਤ 1 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਤਿੰਨ ਪਲਾਂ ਜਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

1. ਚਰਮ ਵਾਲਾ ਪਲ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਨੇ ‘‘ਜੀਉਂਦੇ ਅਤੇ ਮੋਇਆਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਹੈ।’’ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਔਜ਼ਾਰ ਹਨ (ਯੂਹੰਨਾ 12: 48; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4: 12, 13; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 2: 12; 3: 14; 20: 11-15)।

2. ਸਭ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਤਾਪ-ਮਸੀਹ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘‘ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਲਲਕਾਰੇ ਨਾਲ, ਮਹਾਂ ਦੂਤ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਤੁਰ੍ਹੀ ਨਾਲ ਸੁਰਗ ਤੋਂ ਉਤਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਮੋਏ ਹਨ ਓਹ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀ ਉੱਠਣਗੇ। ਤਦ ਅਸੀਂ ਜਿਹੜੇ ਜੀਉਂਦੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਵਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਮਿਲਣ ਨੂੰ ਬੱਦਲਾਂ ਉੱਤੇ ਅਚਾਨਕ ਉਠਾਏ ਜਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸੰਗ ਰਹਾਂਗੇ।’’

ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ ਨੇ ‘‘ਪਰਗਟ ਹੋਣ’’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ: ¹

ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਪਰਗਟ ਹੋਣਾ ਉਸ ਦਾ ਐਪੀਫੇਨੀਆ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਤੇ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਰਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਗਲੀਆਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ; ਸਭ ਕੁਝ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਐਪੀਫੇਨੀਆ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ; ਸੋ ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ: ‘‘ਜਦ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਐਪੀਫੇਨੀਆ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਐਪੀਫੇਨੀਆ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਇਵੇਂ ਕਰ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਸਭ ਕੁਝ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ।’’ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਤੀਬਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਮਸੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਲ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ।²

3. ਮੇਲ ਦਾ ਚਰਮ ਮਸੀਹ ਆਪਣੇ ‘‘ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਅਤੇ ਰਾਜ’’ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ। ‘‘ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ’’ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਹੈ। ਐਲਫਰਡ ਮਾਰਸ਼ਲ ਨੇ ਨਿਆਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਿਊਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮੋਇਆਂ ‘‘ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ’’ (ਯੂ.: *toumellomtos krinen*) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ।³

ਮਾਰਸ਼ਲ ਨੇ ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਠੀਕ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਤੀਬ ਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਕਾਲਕ੍ਰਮ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਾਲਕ੍ਰਮ ਮੁਤਾਬਕ, ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਪਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਉਸ ਨੇ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮੋਇਆਂ ਹੋਇਆ ਦਾ ਨਿਆਂਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ‘ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ’ ਕਿਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਕ੍ਰਮ ਮੁਤਾਬਕ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9:27 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਇਕ ਵਾਰ ਮਰਨਾ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਨਿਆਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।’ ਅਸੀਂ ਸਭ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਰਾਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ ਪਰ ਨਿਆਂ ਅਜੇ ਤਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ! ਕਾਲਕ੍ਰਮ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਗੱਲ ਉਲਝਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ; ਪਰ ਕ੍ਰਮ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਗਲੀ ਘਟਨਾ ਨਿਆਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮਸੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਤੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦ ਉਹ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਵੀ ਕਰੇਗਾ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10:30; 1 ਪਤਰਸ 4:17; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 20:11-15) ਅਤੇ ਰਾਜ ਭਾਵ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਲੈ ਕੇ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:15-27; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:12; 4:16-18) ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੂਹਾਂ (ਅਰਥਾਤ ਰਾਜ) ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗਾ। 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:24-28 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ:

ਉਹ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਅੰਤ ਹੈ। ਤਦ ਉਹ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਥ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦ ਉਹ ਨੇ ਹਰੇਕ ਹਕੂਮਤ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਨਾ ਕਰ ਲਵੇ ਉੱਨਾ ਚਿਰ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਛੇਕੜਲਾ ਵੈਰੀ ਜਿਹ ਦਾ ਨਾਸ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਮੌਤ ਹੈ। ‘ਉਸ ਨੇ ਸੱਭੋਂ ਕੁਝ ਉਹ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਕਰ ਦਿੱਤਾ’, ਪਰ ਜਾਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸੱਭੋਂ ਕੁਝ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰਗਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹ ਨੇ ਸੱਭੋਂ ਕੁਝ ਉਹ ਦੇ ਹੇਠ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਆਪ ਹੇਠ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਾਂ ਸੱਭੋਂ ਕੁਝ ਉਹ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਪੁੱਤਰ ਆਪ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹ ਦੇ ਸੱਭੋਂ ਕੁਝ ਉਹ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਭਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਭਨਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਆਇਤਾਂ ਬੜੀ ਸਫ਼ਾਈ ਨਾਲ ਇਸ ਇਨਕਲਾਬੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ!

ਪੌਲੁਸ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਮਹਾਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ‘ਸਮੇਟਣ’ ਬਾਰੇ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦ ਮਸੀਹ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜਿਹੜੇ ਉਹਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹਾਂ, ਉਸ ਜਲਾਲੀ ਪਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਾਂਗੇ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਪਲ ਭਾਵ ਖ਼ੁਦਾ, ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਦੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਘੜੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਹੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ:

ਤੂੰ ਵਚਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ। ਵੇਲੇ ਕੁਵੇਲੇ ਉਸ ਵਿਚ ਲੱਗਿਆ ਰਹ। ਪੂਰੀ ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਝਿੜਕ ਦਿਹ, ਤਾੜਨਾ ਅਤੇ ਤਰੀਦ ਕਰ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਸਮਾਂ

ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਾ ਸਹਿਣਗੇ ... ਪਰ ਤੂੰ ਸਭਨੀਂ ਗੱਲੀਂ ਸਚੇਤ ਰਹੀਂ, ਦੁਖ ਝੱਲੀਂ, ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੀਂ, ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰੀਂ (4:2-5)।

ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ (ਆਇਤ 2)

ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਸੰਦੇਸ਼ ਸਾਫ਼ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਦਾ ਕੰਮ 'ਵਚਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ'⁴ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਚਨ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਨਾਮੁਮਕਿੰਨ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ: 'ਇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਐਉਂ ਹੋਇਆ ਭਈ ਸੰਸਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣਿਆ ਤਦ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਇਹ ਭਾਇਆ ਜੋ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਮੂਰਖਤਾਈ ਨਾਲ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇ' (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:21)।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਲਈ ਵਚਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ 'ਵੇਲੇ ਕੁਵੇਲੇ ਤਿਆਰ'⁵ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ (4:2)। ਕੋਈ ਚੰਚਲ, ਗੈਰਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਆਦਮੀ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਹੋਣ ਲਈ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

'ਵੇਲੇ ਕੁਵੇਲੇ' ਇਜ਼ਹਾਰ ਖੇਤੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੀ ਬੀਜਣਾ ਅਤੇ ਫਸਲ ਕੱਟਣਾ ਮੌਸਮ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵਚਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਮੌਸਮ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਪਲ 'ਤਿਆਰ' ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਵਚਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ।

'ਪੂਰੀ ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ।' ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਭਰੇ ਸੇਵਾਦਰ ਮਨ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ 'ਪੂਰੀ ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ' ਝਿੜਕਣ, ਤਾੜਨ ਅਤੇ ਤਰੀਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦਾ ਕੰਮ ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

'ਸਿੱਖਿਆ' ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਮਾਹਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖਾਉਣ ਵੇਲੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ!

'ਝਿੜਕ ਦੇ।'⁶ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਣ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸੱਚਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਹ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ ਜਿਹਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਪਤਰਸ 1:6, 7; ਰੋਮੀਆਂ 3:4)।

'ਤਾੜਨ।'⁷ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 'ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਝਿੜਕ ਦੇਣਾ' ਉਸ ਢੰਗ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਜਾਂ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ 'ਤਾੜਨ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

'ਤਰੀਦ ਕਰ।'⁸ ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਖੂਬਸੂਰਤ, ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਕ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤਾੜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਪਕ ਇੰਤਜਾਮ ਇੰਜੀਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪਰਖਣ ਵਾਲਾ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਚੰਗਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਕ ਧਰੀਜ ਵਾਲੇ ਮਨ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ!

ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ (ਆਇਤਾਂ 3, 4)

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਲਈ ਵਚਨ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੇਖ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਕੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਗੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ: ‘... ਉਹ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਾ ਸਹਿਣਗੇ।’⁹ ਇੱਥੇ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਇਤ 2 ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ), ਪਰ ਉਹ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਮੰਨਣਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਅਜਮਾਇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਹਿਣਗੇ ਜੋ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਆਉਣਗੀਆਂ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 13:21; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:10-13)।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੂਰ ਜਾਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ: ‘... ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਧਾਰਣਗੇ¹⁰।’ ਰੋਨਲਡ ਵਾਰਡ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਹੈ:

ਉਹ ‘ਧਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ’ ਅਜਿਹਾ ਤੱਥ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਤਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਵੀਂਆਂ ਨਵੀਂਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ‘ਅਗਲੇ ਬੰਦੇ’ ਦੀ ਸੁਣਨ ਲਈ ਉਹਦੇ ਵੱਲ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਲਈ ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਖੁਦਗਰਜ਼ੀ ਲਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਉਹੀ ਲੋਕ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹੋਣ। ਇਹ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਣ।¹¹

ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਡਲੀਆਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਵਹਾਅ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨਾ ਦੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ‘ਮਿਯੂਜ਼ਿਕਲ ਚੇਅਰ’¹² ਵਾਲਾ ਖੇਡ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲੋਕ ਸੇਵਕਾਂ ਉੱਤੇ ਬੁੜਬੁੜਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਜ਼ਬਾਨ ਤਿਲਕਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਪਾਪ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਣ ਤੇ ਮੰਡਲੀ ਨਵਾਂ ਸੇਵਕ ਲੱਭਣ

ਲਗਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸੇਵਕ ਬਣਦੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਚਲਦੇ ਹੀ ਹਨ! ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੈਸਾ ਮਿਲਣ (ਜਾਂ ਨਾ ਮਿਲਣ) ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ!

ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਲੂ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ‘‘ਬੀਮਾਰ ਅਤੇ ਸੁਆਰਥੀ ਲੋਕਾਂ’’ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਕਹਿਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਹ ਇਹੀ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤਦਾ ਹੈ!

ਹਰ ਸੈਂਬਰ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦੋਹਰੇ ਪਾਪ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ!

ਪੌਲਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਿਹੜੇ ‘‘ਕੰਨਾਂ ਦੀ ਜਲੂਣ ਦੇ ਕਾਰਣ’’¹³ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਗ਼ਲਤੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ, ‘‘ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ’’ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਭਾਲਣਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਹੀ ਦੱਸਣ ਜਿਸ ‘‘ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਕੰਨਾਂ ਦੀ ਖੁਰਕ ਮਿਟ ਜਾਵੇ!’’ ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਹ ਇੱਛਾਵਾਂ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ‘‘ਫੇਰ’’¹⁴ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ (4:4)। ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇਣ ਬਾਅਦ ਇਹ ਲੋਕ ‘‘ਖਿਆਲੀ ਕਹਾਣੀਆਂ’’¹⁵ ਵੱਲ ਕੰਨ ‘‘ਲਾਉਣਗੇ।’’¹⁶ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਲੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਲੱਗਣ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ (ਆਇਤ 5)

ਜਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹੋਰਨਾਂ ਪੁਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਗੇ, ਗ਼ਲਤ ਇੱਛਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਫਿਰ ਜਾਣਗੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਚੱਲੇ। ਫਿਰ ਪੌਲਸ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ:

‘‘ਸੁਚੇਤ ਰਹੀਂ।’’¹⁷ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੂਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ (4:5)। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *nephe* ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸੁਝਾਵਨ ਆਦਮੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ! ਇਸ ਵਿਚ ਹੋਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਵਿਚ ਮੂਲ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ‘‘ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ’’ ਵੀ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ।

‘‘ਦੁੱਖ ਝੱਲੀਂ।’’¹⁸ ਜਿਹੜਾ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸਭ ਉਹਦੀ ਮੰਨਣਗੇ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਭੋਲਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਪੌਲਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭੈੜੇ ਸਮੇਂ ਆਉਣਗੇ। ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਤਕਲੀਫ਼ ਝੱਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

‘‘ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੀਂ।’’¹⁹ ਇਹੀ ਉਹ ‘‘ਕੰਮ’’ (ਯੂ.: *poieson*) ਹੈ

ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ‘ਕਰਨ’ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਫਲ ਦੇਣ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਇਸ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਹੈ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:4; 4:16; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:2; ਤੀਤੁਸ 1:5)। ਉਹ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨਾ ਸਮਰਪਿਤ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹਦੀ ਆਦਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਣ।

ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਰੋਨਲਡ ਵਾਰਡ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਹੈ:

ਉਤਾਂਹ ਉਠਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਅਤੇ ਉਸਤਾਦ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਭਾੜੇ ਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਮਸੀਹ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਗਿਫ਼ਟ ਹਨ। ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਟੀਚਰ/ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਭਾਵ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਸੁਣਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਯਕੀਨ ਕਰ ਸਕਣ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਉਹੀ ਕਰਨਾ ਸੀ (ਤੁਲਨਾ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:11)।... ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਬੜੀ ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਨਾਲ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੇਵਕ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ‘ਗੱਲਾਂ’ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਯਿਸੂ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ) ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਸਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਤੁਲਨਾ 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:5) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੜਾ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੰਮ ਹੀ ਹਨ।

... ਖਿਆਲੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਉਲਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇੱਜੜ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਫਿਕਰ ਵਿਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਅਮਾਨਤ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੋਰ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ; ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਚਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਸੁਣਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਉਸ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਹੈ, ਮਾਣ ਸਕਣ।²⁰

‘ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰੀਂ’²¹ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ, ਉਦਾਸੀਨ, ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲਾਪਰਵਾਹ ਆਦਮੀ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ‘ਪੂਰਾ ਸਬੂਤ’ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ!

ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਪੌਲਸ ਦਾ ਨਮੂਨਾ (ਆਇਤਾਂ 6-8)

ਪੌਲਸ ਨੇ ਜੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਦੇ ਜਲਾਲੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਪੌਲਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕਿ ‘ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੇ ਰੂਪ

ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਵੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ' ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੈ! ਪੌਲੁਸ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ, 'ਪਿਛਲੇ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਤਿੰਨ ਸੱਚਾਈਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ।'

‘ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਹਾਂ’

ਪੌਲੁਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ‘ਡੋਹਲਿਆ’²² ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ (4:6)। ਯਿਸੂ ਵਾਂਗ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨੂੰ ਸਹਿਣਿਆਂ, ਆਪਣੀ ਮਿਸਾਲ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਭਾਵ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਇਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 14:7, 8; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:14, 15)। ਮੌਤ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾਂ ਨੇੜਿਓਂ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਓਨਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਪੌਲੁਸ ਰਸੂਲ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮਿਸਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਕਾਲਕੋਠਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮੌਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ‘ਮੇਰੇ ਕੂਚ ਦਾ ਨਗਾੜਾ ਵੱਜਣ ਲੱਗਾ ਹੈ।’

ਕੂਚ (ਜੂ.: *analusis*) ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਚੋਣ ਅਹਿਮ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:21-23)। ਬਾਰਕਲੇ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ:

(ੳ) ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਠੇਲ੍ਹੇ ਜਾਂ ਹਲ ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਮੌਤ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਅਰਾਮ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਭਾਰ ਲਾਹ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ [ਐਡਮੰਡ] ਸਪੈਂਸਰ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਰਾਮ, ਤੁਫਾਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੰਢੇ ਤੇ ਲੱਗਣਾ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮੌਤ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬੇਨੇਮੇ ਬੁਖਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਸੌਣਾ ਸੀ। (ਅ) ਇਹ ਬੇੜੀਆਂ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਰੋਮੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਸੁਰਗ ਦੇ ਅਹਾਤਿਆਂ ਦੀ ਜਲਾਲੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਿਚ ਵੜਨਾ ਸੀ। (ੲ) ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਤੰਬੂ ਦੀਆਂ ਰੱਸੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਤੰਬੂ ਫੇਰ ਪੁੱਟਣ ਲਈ ਸੀ। ਏਸ਼ੀਆ ਮਾਈਨਰ ਅਤੇ ਯੂਰੋਪ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮੇ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਭਾਵ ਉਹ ਉਸ ਰਾਹ ਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਖੁਦਾ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। (ਸ) ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਲੰਗਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਭੂਮੱਧ ਸਾਗਰ ਉੱਤੇ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਡੂੰਘੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਡੂੰਘੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਨਾਤਨਕਾਲ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਲਈ ਮੌਤ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਤਿਆਰ ਸੀ।²³

ਇਸ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮੰਜੂਰੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਵਿਚ ਫ਼ਤਹਿ ਤੋਂ ਪੌਲੁਸ ਉਸ ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲੱਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੂੰ ‘ਪਤਾ’ ਲੱਗੀ ਸੀ।

‘ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਸੇਵਕਾਈ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ’

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ,²⁴ ਮੈਂ ਦੌੜ ਮੁਕਾ ਛੱਡੀ, ਮੈਂ

ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਸਾਂਭ ਕੀਤੀ ਹੈ' (4:7)। ਸੱਚਾਈ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਪੌਲਸ ਨੇ 'ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ' ਲੜੀ ਸੀ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:3-6; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:10-18)। ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਆਪਣੀ 'ਦੌੜ ਮੁਕਾ ਚੁੱਕਾ' ਸੀ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:24-29)। ਉਸਨੇ ਯਕੀਨ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਸਾਂਭ' ਕੀਤੀ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:16-18)।

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਦਾ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਦਾ ਹੈ। 'ਮੈਂ ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ' ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦਾ ਹੋਵੇਗਾ; 'ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਦੌੜ ਮੁਕਾ ਛੱਡੀ' ਦੌੜਾਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਦਾ ਹੋਵੇਗਾ; 'ਮੈਂ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਸਾਂਭ ਕੀਤੀ ਹੈ' ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹਦੇ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਵਾਕ ਵਿਚ 'ਮੈਂ ... ਕੀਤੀ ਹੈ' (ਯੂ.: *egonismai, teteleka, tetereka*) ਇਕ ਪੂਰਣਕਾਲਿਕ ਕ੍ਰਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਵਿਆਕਰਣੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ ਸਚਮੁਚ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਲੜ ਕੇ ਉਸ ਦੌੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ! ਉਹ ਵੀ, ਯਿਸੂ ਵਾਂਗ, ਆਪਣੇ ਕੂਚ ਵੇਲੇ 'ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਹੈ' ਪੁਕਾਰ ਸਕਦਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:10; 20:26, 27; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:23; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:17 ਨਾਲ ਯੂਹੰਨਾ 19:30 ਅਤੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 9:15, 16 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ)।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਅਹਿਮ ਵਾਕਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਹਿਲੀ, ਪੌਲਸ 'ਅੱਛੀ' ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ 'ਆਮ' ਲੜਾਈ (KJV) ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਇਹ 'ਚੰਗੀ' ਲੜਾਈ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:10; ਗਲਾਤੀਆਂ 6:10; ਮੱਤੀ 5:16; ਰੋਮੀਆਂ 12:20, 21; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:3-6)। ਮਸੀਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਨਾੜੀਆਂ ਵਾਂਗ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਰੋਲਾ ਪਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਕ *ਕੁਸ਼ਤੀ* ਹੈ।

ਜੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਦਮੀ ਇਸ ਦੰਗਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਭਲਵਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਪੱਕੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਹਦੇ ਹਥਿਆਰ ਪਹਿਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਣ (ਵੇਖੋ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:10-18; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:10-13)। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਣਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਲੂਕਾ 9:23; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:58) ਜਿਸ ਨਾਲ ਡਰ ਅਤੇ ਡਰਪੋਕਪੁਣੇ ਦੀ ਥਾਂ ਸ਼ਕਤੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:7)। ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 28:18-20) ਇਸ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਫ਼ਤਹਿ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:19-21; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:13-15; ਰੋਮੀਆਂ 8:28, 35-39)।

ਦੂਜੀ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਦੌੜ ਮੁਕਾ ਲਈ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਅਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਮਹਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਸੀਹ ਵਰਗਾ ਸੁਭਾਅ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੱਤੀ 13:18-23 ਉੱਤੇ ਗੌਰ ਕਰੋ, ਜਿੱਥੇ ਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਜ਼ੁੱਲ੍ਹੇ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਬੇਫਲ ਰਹੇ ਸਨ।

ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਨਾਲ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਰੂਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 1:6, 7; 5:7; 2 ਪਤਰਸ 2:21, 22; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 3:1-3)। ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਦਮ ਪੁੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਰੁਕਣ ਅਤੇ ਛੱਡ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਉਹ ਨਰਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਲੂਕਾ 9:57-62)। ਉਹਦੀ ਦੋੜ ‘ਤੇਜ਼’ (ਛੋਟੀ ਦੋੜ) ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਕ ਮੈਰਾਥਨ (ਲੰਮੀ ਦੋੜ) ਹੈ; ਉਹਦੀ ਪੈੜ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਵੱਲ ਲਿਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 2:21-24: 1 ਯੂਹੰਨਾ 3:7, 10; 1 ਪਤਰਸ 1:13-16; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 22:11)।

ਤੀਜੀ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11:1-12:3; ਰੋਮੀਆਂ 5:1, 2)। 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਲਿਖਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਖਾਇਆ (ਖਾਸਕਰ ‘ਸੰਗਲਾਂ,’ ‘ਸਤਾਵਾਂ,’ ‘ਦੁੱਖਾਂ,’ ‘ਮੈਥੋਂ ਮੁੱਕਰ ਗਏ,’ ‘ਡੋਹਲਿਆ,’ ‘ਕੂਚ’ ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ)। ਪੌਲਸ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗੂੰਜ ਸੀ ਕਿ *ਇਹ ਬੰਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਵੇਖਣ ਨਾਲ!*

ਪੌਲਸ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਰੱਖਦਿਆ, 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:16-5:8 ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੋ।

ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹਾਰਦੇ ਸਗੋਂ ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੀ ਬਾਹਰਲੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨਾਸ ਹੁੰਦੀ ਚਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅੰਦਰਲੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਨਵੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਡਾ ਹੌਲਾ ਜਿਹਾ ਕਸ਼ਟ ਜਿਹੜਾ ਛਿਨ ਭਰ ਦਾ ਹੀ ਹੈ ਭਾਰੀ ਸਗੋਂ ਅੱਤ ਭਾਰੀ ਅਤੇ ਸਦੀਪਕ ਵਡਿਆਈ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦਿਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਣਡਿੱਠ ਵਸਤਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਦਿਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਅਨਿੱਤ ਹਨ ਪਰ ਅਣਡਿੱਠ ਵਸਤਾਂ ਨਿੱਤ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਭਈ ਜੇ ਸਾਡੇ ਤੰਬੂ ਜਿਹਾ ਘਰ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੀ ਤੇ ਹੈ ਢਹਿ ਪਵੇ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਇਕ ਘਰ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਹੱਥ ਲਾਏ ਅਟੱਲ ਅਤੇ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹਾਉਕੇ ਭਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤਰਸਦੇ ਹਾਂ ਭਈ ਆਪਣੇ ਵਸੇਰੇ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਸੁਰਗੋਂ ਹੈ ਉਦਾਲੇ ਲੈ ਲਈਏ। ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਹੋ ਕੇ ਨੰਗੇ ਨਾ ਪਾਏ ਜਾਈਏ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਤੰਬੂ ਵਿਚ ਹਾਂ ਭਾਰ ਦੇ ਹੇਠ ਦੱਬੇ ਹੋਏ ਹਾਉਕੇ ਭਰਦੇ ਹਾਂ! ਅਸੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਭਈ ਏਸ ਨੂੰ ਲਾਹ ਸੁੱਟੀਏ ਸਗੋਂ ਇਹ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਉਦਾਲੇ ਲੈ ਲਈਏ ਭਈ ਜਿਹੜਾ ਮਰਨਹਾਰ ਹੈ ਉਹ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਭੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਜਿਹ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜਿਹ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਸੋ ਅਸੀਂ ਸਦਾ ਹੌਸਲਾ ਰੱਖਦੇ ਅਤੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਭਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਅਸੀਂ ਦੇਹੀ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹਾਂ ਉੱਨਾ ਚਿਰ ਪ੍ਰਭੂ ਤੋਂ ਵਿਛੜੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਅਸੀਂ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ, ਨਾ ਵੇਖਣ ਨਾਲ। ਅਸੀਂ ਹੌਸਲਾ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਭਈ ਦੇਹੀ ਦਾ ਘਰ ਛੱਡ ਦੇਈਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋਲ ਜਾ ਵੱਸੀਏ।

ਪੌਲਸ ਦੇ ਤੀਜੀ 'ਜਾਣਕਾਰੀ' ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਚਰਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

‘ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਨਾਮ ਮਿਲੇਗਾ’

ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਕਦੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹੁਣੇ! ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਹੁਣ ਤੋਂ ਧਰਮ ਦਾ ਮੁਕਤ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ²⁵ ਹੈ’ (4:8)। ਜਾਨੀ ਜਾਣ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਜਿਹੜਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਇਕ ਰਸੂਲ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 1:11, 12; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 2:10)।

ਗਿਫਟ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਗਿਫਟ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਤਕ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਗਿਫਟ ਲਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸੁਰਗੀ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਹਦੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਿਫਟ ਲੈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਵਾਅਦਾ ਕੀ ਸੀ? ਪ੍ਰਭੂ ‘ਦਏਗਾ।’²⁶ ਖੁਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧਰਮ ਦਾ ਤਾਜ ਦੇਣ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤਾਜ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 2:10)। ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਦਾ ਹੈ (2 ਪਤਰਸ 3:9; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:58)। ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ‘ਮੁਕਤ’ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੇਗਾ!

ਵਾਅਦਾ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ? ‘ਧਰਮੀ²⁷ ਨਿਆਈਂ’ ਨੇ (4:8, 9)। ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੋਲ ਧਰਮ ਦੇ ਸਭ ਗੁਣ ਰੱਖ ਦੇਣ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ!

ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਇਨਾਮ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਨੂੰ ‘ਪਿਆਰਾ ਜਾਣਿਆ।’ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਵੇਖ ਲਵੋ ਉਹ ਅਨਾਦੀ ਹੀ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 1:1-3)। ਜਦ ਤਕ ਸਾਡਾ ਪਿਆਰ ਉਸ ਦੇ ‘ਪਰਗਟ ਹੋਣ’ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਲੰਘਦਾ ਤਦ ਤਕ ਸਾਡਾ ਪਿਆਰ ‘ਅਧੂਰਾ ਹੈ’ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਨਾਦੀ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਣ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ, ਜਿਹੜਾ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਰ ਇਖਤਿਆਰ ਅਤੇ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:18-23; 1 ਪਤਰਸ 3:22; ਮੱਤੀ 28:18-20) ਅਤੇ ਸਭ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ (4:1)।

ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਪੌਲਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਜੇ ਇਨਾਮ ਲਈ ਪੌਲਸ ਦਾ ਯਕੀਨ ਹੈ। ਉਹੀ ਇਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਜਿਹਦੇ ਮਗਰ ਪੌਲਸ

ਲੱਗਾ ਸੀ! ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ!

ਪਾਠ 11: ਸੁਖਸੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਬੇਨਤੀਆਂ (4:9-22)

ਸਾਥ ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ (ਆਇਤਾਂ 9-13)

ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਪੱਕਾ ਭਰੋਸਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟੇ। ਉਹਦੇ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਲੈਣਾ ਕਿੰਨਾ ਰੋਮਾਂਚਕਾਰੀ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ! ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਹ ਤੜਪ ਭਾਵੁਕ ਬੇਨਤੀ ਵਿਚ ਬਦਲ ਗਈ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸੀ ਕਿ ‘ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਛੇਤੀ²⁸ ਆਉਣਦਾ ਜਤਨ ਕਰ।’²⁹ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਜਾਣ ਜਾਂ ਠਹਿਰਣ ਲਈ ਆਖਦਾ ਸੀ (4:12; ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3; ਤੀਤੁਸ 1:5), ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਰੋਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਆਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਵੱਧ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ‘ਮੇਰੇ ਕੋਲ’ ਸੱਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਵੇਖਣਾ ਉਸ ਦੀ ਤਮੰਨਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਸੀ (1:3, 4)।

ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਦਿੱਕਤਾਂ (4:10) ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕਰਕੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ। ਛੱਡ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਆਦਮੀ ਦੇਮਾਸ, ‘ਇਸ ਵਰਤਮਾਨ ਜੁਗ ਨਾਲ ਮੋਹ ਲਾ ਕੇ’ ਬੱਸਲੁਨੀਕੇ ਨੂੰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ‘ਮੋਹ’ ਲਈ ਇੱਥੇ *agape* (ਅਗਾਪੇ) ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸਰਵੋਤਮ ਰੂਪ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਿੱਕਤ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਮਾਸ ਇਸ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ‘ਇਸ ਜਗਤ’ ਲਈ ਵਿਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ (1 ਯੂਹੰਨਾ 2:15-17)। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਉੱਤਮ ਭਾਗ ਗਲਤ ਥਾਂ ਜਾਂ ਗਲਤ ਆਦਮੀ ਉੱਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯਿਰਮਿਯਾਹ 18:15-17 ਵੇਖੋ ਜਿੱਥੇ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਹਰੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾ ਲਈ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬੀ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਦੇਮਾਸ ਕਿੱਥੇ ਫਿਟ ਹੋਵੇਗਾ (ਮੱਤੀ 13:18-23; ਲੂਕਾ 8:5-15)? ਬਾਰਕਲੇ ਨੇ ਦੇਮਾਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਬਣਨ ਦੇ ਝੁਕਾਅ ਵੱਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਹ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ?

ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਪੱਤਰੀਆਂ ਵਿਚ ਦੇਮਾਸ ਦਾ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਦੁਖਾਂਤ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। (1) *ਫਿਲਿਮੋਨ* 24 ਵਿਚ ਦੇਮਾਸ ਦਾ ਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਖਦਾ ਹੈ। (2) *ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ* 4:14 ਵਿਚ ਦੇਮਾਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (3) ਇੱਥੇ [2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:10 ਵਿਚ] ਦੇਮਾਸ ਉਹ ਆਦਮੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਵਰਤਮਾਨ ਜੁਗ ਨਾਲ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਮਾਸ ਨਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇਮਾਸ ਹੈ; ਦੂਜਾ ਦੇਮਾਸ

ਸਿਰਫ਼ ਦੇਮਾਸ ਹੈ; ਤੀਜਾ ਦੇਮਸ ਛੱਡ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦੇਮਾਸ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਮੋਹ ਲਾ ਲਿਆ। ਉੱਥੇ ਰੂਹਾਨੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਨਾਲ ਦਾ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸ਼ਰਮ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਂਅ ਹੋ ਗਿਆ।^{੩੦}

ਦੂਜਾ, ਘੱਟ ਮਸ਼ਹੂਰ ਚੇਲਾ, ਕਰੋਸਕੋਸ ਗਲਾਤੀਆ (ਜਾਂ ਗਾਉਲ) ਨੂੰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਤੀਜਾ, ਸਮਰਪਤ ਚੇਲਾ, ਤੀਤੁਸ ਸੇਵਾ ਕਰਨ (ਤੀਤੁਸ 1:5) ਅਤੇ ਅਖਾਇਆ ਵਿਚ ਨਿਕੁਪੁਲਿਸ (ਵੇਖੋ ਤੀਤੁਸ 3:12) ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦਲਮਾਤੀਆ ਨੂੰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਲੁਰਿਕੁਮ ਵਿਚ ਅਦਰੀਆ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਦਲਮਾਤੀਆ ਜਾਂ ਸੜਕ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਜਾਂ ਉੱਪਰ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਨੇ ਤੀਤੁਸ ਬਾਰੇ ਠੀਕ ਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ:

ਪੌਲੁਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣ ਤੇ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਹ ਇਕ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਦਰੀਆ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪੂਰਵੀ ਕੰਢੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਵ ਅਯੋਨਿਅਨ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕਾਬਲ, ਹਿੰਮਤੀ ਅਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਝਗੜਾਯੂ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ, ਅਤੇ ਬੂਠੇ ਕਰੇਤੀਆਂ ਅਤੇ ਲੜਾਕੇ ਦਲਮਾਤੀਆ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ।^{੩੧}

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਅਮਲੇ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਜਣੇ ਸਨ: ਲੂਕਾ, ਮਰਕੁਸ ਅਤੇ ਤੁਖਿਕੁਸ (4:11, 12)। ਰਹਿ ਗਿਆ ਚੇਲਾ ਲੂਕਾ ਹੀ ਸੀ (4:11)। ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨਾਲ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਲੂ ਸੁਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ:

ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਤੀਜੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਲੇਖਕ ਇਕ ਖ਼ਾਸ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਉਹ ‘‘ਪਿਆਰਾ ਵੈਦ’’ ਸੀ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:14), ਜਿਹੜਾ ਪੌਲੁਸ ਦਾ, ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਹਮਸਫ਼ਰ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ‘‘ਅਸੀਂ’’ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (16:10-17; 20:6-16; 21:27; 28)। ਦੂਜੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਉਹ ਤ੍ਰੋਆਸ ਵਿਚ ਅਤੇ ਫਿਲਿੱਪੀ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਲਿੱਪੀ ਵਿਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16:17-19)। ਤੀਜੇ ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤਕ ਉਹ ਫੇਰ ਪੌਲੁਸ ਨਾਲ ਫਿਲਿੱਪੀ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ ਲਗਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:6) ਅਤੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤਕ ਉਹ ਉੱਥੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਉਹ ਫੇਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਫਲਸਤੀਨ ਤੋਂ ਉਹ ਰੋਮ ਦੇ ਲੰਮੇ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 27)। ਰੋਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਇਸ ਰਸੂਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:14; ਫਿਲੋਮੋਨ 24; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:11)। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਇਕ ਵੈਦ ਅਤੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਲੂਕਾ ਵੈਦ

ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸਤ ਵੀ ...।

ਲੂਕਾ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਜੁਲਦੀਆਂ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਸੱਜਣ ਲੋਕ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਦੇ, ਸਾਫ਼ ਮਨ ਦੇ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ, ਦੋਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਵੀ ਸਨ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਵੀ।³²

ਮਰਕੁਸ ਮਨਪਸੰਦ ਚੇਲਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘... ਉਹ ਸੇਵਾ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਦਾ ਹੈ।’ (4: 11)। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ‘ਨਿੱਜੀ ਤਰੱਕੀ’ ਦੀ ਇਕ ਕਹਾਣੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਮਿਲਦੇ ਹਨ:

ਦ੍ਰਿਸ਼ 1: ਅਸੀਂ ਮਰਕੁਸ ਨੂੰ ਝਗੜੇ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨਾ ਗਿਆ ਸੀ’ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 15:36-41)। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਚ ਦੋ ਮਹਾਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ, ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਬਰਨਾਬਾਸ ਵਿਚ ਝਗੜੇ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਮਰਕੁਸ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਕੰਮ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ ਸੀ। ਬਰਨਾਬਾਸ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਝਗੜਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਕ ਹੋਰ ਮੀਲ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 5: 41; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 4:36, 37; 9:23-30)। ਮਰਕੁਸ ਭਾਵੇਂ ਜਿਸ ਵੀ ਕਾਰਣ ਕੰਮ ਲਈ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਮਨ ਨੂੰ ਚੈਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ 2: ਮਰਕੁਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਭਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ‘ਧੜਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ’ ਭਾਈਆਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਸੰਗਤੀ ਨਾਲ ਮਰਕੁਸ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ‘ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਉਣ’ ਲਈ ਇਕ ਤਿਆਗਿਆ ਹੋਇਆ ਵਾਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦਾ ਹੈ (ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ: ‘(ਜਿਹਦੇ ਵਿਖੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਕਮ ਮਿਲਿਆ ਸੀ-ਜੇ ਉਹ [ਮਰਕੁਸ] ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਆਦਰ ਭਾਵ ਕਰਨਾ)’ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4: 10)। ਦ੍ਰਿਸ਼ 1 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮਰਕੁਸ ਬਾਰੇ ਜੋ ਵੀ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇ, ਦ੍ਰਿਸ਼ 2 ਵਿਚ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮਰਕੁਸ ਨਾਲ ਸੰਗਤੀ ਨਹੀਂ ਤੋੜੀ ਸੀ।

ਕਿਸੇ ਭਾਈ ਜਾਂ ਭੈਣ ਬਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤ ਅਫਵਾਹ ਸੁਣਨ ਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈਆਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ, ਜਾਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਭਾਈ ਮਰਕੁਸ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਨਾ ਕਹੀਏ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਬਦਬਸਲੂਕੀ ਨਾ ਕਰੀਏ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਖੀਆਂ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ 3: ਬਜ਼ੁਰਗ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮਰਕੁਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸਾਥੀ ਬਰਨਾਬਾਸ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਲਵਾਇਆ ਸੀ। ਲੋਕ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਮਰਕੁਸ, ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬਦਲਿਆ ਹੋਵੇ (ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਬਦਲੇ) ਇਸ ਤੋਂ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਬਕ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਕੁਝ ਅਭਿਜਨਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੀਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ

ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਮਰਕੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਰਕੁਸ ਨੂੰ ‘‘ਬੜੇ ਕੰਮ ਦਾ’’³³ ਮੰਨਦਾ ਸੀ (4: 11)। ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਜਦ ਮਿਲ ਕੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਚਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿੰਨੀ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਤੁਖਿਕੁਸ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਚੇਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (4: 12)। ਪੌਲੁਸ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਪੌਲੁਸ ਕੋਲ ਛੇਤੀ ਆ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20: 1-6)।

ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਹਰ ਵਿਆਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਖਿਕੁਸ ਇਕ ਚੰਗਾ ਬਦਲ ਹੋਣਾ ਸੀ। (1) ਉਹ ਐਨਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨੇ ਪੌਲੁਸ ਲਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਪਹੁੰਚਾਏ ਸਨ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6: 21, 22; ਕੁਲੱਸੀਆਂ 4: 7, 16)। (2) ਉਹ ਇਕ ਪਿਆਰਾ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੇਵਕ ਸੀ। (3) ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਲਈ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ‘‘ਸਭ ਗੱਲਾਂ’’ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਸੀ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6: 21)। (4) ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਸ਼ਾਂਤੀ’’³⁴ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6: 22)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਕਿ ਇਸ ਯੋਗ ਭਾਈ ਦੇ ਗੁਣ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮੰਡਲੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਜੇ ਉਸ ਨੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ, ਤਾਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਭਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤੁਖਿਕੁਸ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ! ਆਖਰ ਤੁਖਿਕੁਸ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਤਾਂ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6: 21, 22)।

ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਹੈ (4: 13)। ‘‘ਲੈਂਦਾ ਆਵੀਂ’’ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਤੜਪ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਚੋਗੇ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ³⁵ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ।³⁶ ਬਾਰਕਲੇ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਤੀਬਤੋਂ ਕੀਤਾ ਹੈ:

ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ; ... ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰੀਆਂ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਉਤਾਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤਰੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤਰੇ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੋਣ ਜਿਸ ਵਿਚ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰੋਮੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੋਵੇ। ਬਹੁਤੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀ ਇਬਰਾਨੀ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਉਤਾਰੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਬਰਾਨੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਖੱਲ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖਦੇ ਸਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ, ਮੌਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਪਏ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਚਨ ਅਤੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।³⁷

ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੌਲੁਸ ਇਹ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆਉਣ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਕਾਇਮ (ਆਇਤਾਂ 14-18)

ਇਹ ਭਾਗ ਬੇਹੱਦ ਨਿੱਜੀ ਹੈ ('ਮੇਰੇ,' 'ਸਾਡੀਆਂ,' 'ਮੇਰੀ,' 'ਮੈਨੂੰ') ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਬਾਰਾਂ ਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ), ਇਸ ਵਿਚ ਔਖੇ ਵਕਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਖੁਦਾਈ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਂ ਇਵੇਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, 'ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਉਸ ਅਨੁਭਵ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਖੁਦਾ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਹਿਣਾ ਹੈ।' ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਭੈੜੇ ਸਮਿਆਂ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ:

(1) 'ਜਦ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦੇ' (ਵੇਖੋ 4: 14, 15)। ਇਹ ਫੈਸਲਾ 'ਸਿਕੰਦਰ ਠਠੇਰੇ' (ਧਾਤੂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ) ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸੀ।³⁸ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨਾਲ 'ਬਹੁਤ ਬਦੀ'³⁹ ਕੀਤੀ⁴⁰ ਸੀ। ਸਿਕੰਦਰ ਨੇ ਤਰਕਾਂ (ਸਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕੀਤੀ) ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ('ਬਹੁਤ ਬਦੀ ਕੀਤੀ') ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ 'ਬਦੀ' ਨਾਲ 'ਬਹੁਤ' ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਿਆ, ਅਸੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਦਾ ਹੀ ਨਾਂਅ ਕਿਉਂ ਲਿਆ।

ਪੌਲੁਸ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾਂ ਵੀ ਮਾੜਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਵੀ 'ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ' 'ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਢੰਗ ਦੱਸਿਆ' (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 23: 1-5; 16: 35-40)।

ਪੌਲੁਸ ਸਿਕੰਦਰ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਥਾਂ, 'ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ' (ਤੁਲਨਾ ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 32: 35; ਤੁਲਨਾ ਰੋਮੀਆਂ 12: 17-19; 1 ਪਤਰਸ 2: 23)। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ, *ਪ੍ਰਭੂ ਉਹਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨੂੰ ਬਦਲਾ ਦੇਵੇਗਾ*। ਇਹ ਬੁਰਾਈ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰਿਕ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਆਦਮੀ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੇਣਾ ਹੈ! ਜਦ ਮਸੀਹ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲੇਗਾ ਕਿ ਸਿਕੰਦਰ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, *ਬਲਕਿ ਉਸਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਾ ਦੇਵੇਗਾ* (ਉਹੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਿਹੜੀ ਆਇਤ 8 ਵਿਚ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੰਗੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ)। ਵੇਖੋ ਜ਼ਬੂਰ 62: 12; ਕਹਾਉਤਾਂ 64: 12; ਮੱਤੀ 25: 31-46; ਯੂਹੰਨਾ 5: 28; ਰੋਮੀਆਂ 2: 6; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11: 15; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 2: 23; 20: 13.⁴¹

(2) 'ਜਦ ਸਭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਵਰਗੇ ਬਣ ਜਾਵੇ' (ਵੇਖੋ 4: 16; ਲੂਕਾ 23: 34; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 7: 59, 60)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਇਕ ਪੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਦ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1: 15)। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ

ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰਸ (1:16) ਅਤੇ ਲੂਕਾ (4:11) ਦਾ ਪੌਲਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਬੜਾ ਮਹੱਤਵ ਸੀ। ਪੌਲਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵੈਸਾ ਹੀ ਦੋਸਤ ਅਤੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਹਦੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਛੇਤੀ ਆਉਣ ਦੀ ਤਾਂਘ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉੱਥੇ ਵਕਤ ਸਿਰ ਪੁੱਜਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ('ਕਿਤੇ ਇਹਦਾ ਲੇਖਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਨਾ ਪਵੇ'; 4:15) ਵੇਖਣਾ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ! ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਖਲੋ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਲਿਜਾ ਕੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਉਸਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਉਸਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ। ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਨਾ ਸਮਝੋ। ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਅਤੇ ਇਸਤੀਫ਼ਾਨ ਨੇ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਖੁਦਾਈ ਰੂਹ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀ ਖ਼ਦਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਜਿੱਤ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉੱਤੇ ਫ਼ਤਹਿ ਪਾ ਲਈ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 15:39)।

(3) 'ਜਦ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰਾ ਦਿੱਤਾ' (ਵੇਖੋ 4:17, 18)। ਪੌਲਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਜਿਹੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਵੱਲ ਵੇਖੋ:

'ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਵੇ।' ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਖਲੋਤਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤਕੜਿਆਂ⁴² ਕੀਤਾ' (4:17)। ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ (ਮੱਤੀ 28:20) ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:13; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:20, 21) ਤੋਂ ਮਿਲੀ। ਜਦ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਸਮਰੱਥਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ।

ਆਇਤ 17 ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ '... ਭਈ ਮੇਰੇ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ...।' ਪੌਲਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ (4:5)। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਆਇਤ 5 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ 'ਪੂਰਿਆਂ ਕਰੀਂ' ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*plerophoreso*) ਅਤੇ ਆਇਤ 17 ਵਿਚਲਾ (*plerophorethe*) ਇੱਕੋ ਹੀ ਮੂਲ ਤੋਂ ਹੈ।

'ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਤਾਂ ਜੋ ਸਭ ਲੋਕ ਜਾਂ ਉਹ ਸੁਣ ਲੈਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ' (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 9:15, 16; 22:14, 15; 26:16-18, 22, 23; 19:10; ਰੋਮੀਆਂ 15:18-21; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:23; ਮਰਕੁਸ 16:15, 16)। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਅਤੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਸੱਭੇ ਸੁਣਨ।'।

'ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਛੁਡਾਏ ਜਾ ਸਕੋ।' ਪੌਲਸ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਆਖਿਆ, 'ਮੈਨੂੰ ਛੁਡਾਇਆ ਗਿਆ।'।

ਸਾਡਾ ਛੁਡਾਇਆ ਜਾਣਾ

ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਨੂੰ ਛੁਡਾਏਗਾ

‘ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿੱਚੋਂ’⁴³ (ਆਇਤ 17)

‘ਹਰੇਕ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਤੋਂ’ (ਆਇਤ 18)

‘ਆਪਣੇ ਸੁਰਗੀ ਰਾਜ ਲਈ’ (ਆਇਤ 18)

ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਉਹਦੀ ਵਡਿਆਈ ਯੁਗੋ ਯੁਗ ਹੋਵੇ।’

ਯਹੂਦਾ 23 ਵਿਚ ਯਹੂਦਾ ਸਾਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿੰਨਾਂ ਪੌਲੁਸ ਰਸੂਲ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ! ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਪਲ ਨਾਲ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ!

ਆਖਰੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ (ਆਇਤਾਂ 19-22)

ਅਸੀਂ ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਉਸ ਭਾਗ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਮੰਗ ਜਾਂ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਬਕ ਨਹੀਂ, ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵੇਖੀ, ਵਰਨਾ ਆਪਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਦਾ। ਆਖਰੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੈ।

ਆਓ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ 19 ਅਤੇ 20 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰਿਸਕਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ ਜਿਹੜੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਮਿਹਨਤਾਂ ਤੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰੇ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 18:2, 18, 26; ਰੋਮੀਆਂ 16:3; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:19)। ਪੌਲੁਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ, ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਖੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਵੀ ਜੋਖਿਮ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ (ਰੋਮੀਆਂ 16:3, 4)।

ਉਨੇਸਿਫਰੁਸ ਇਕ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਪੌਲੁਸ ਲਈ ਅਹਿਮ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਰੋਮ ਦੀ ਕੈਦ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਕੇ⁴⁴ ਉੱਥੇ ਅਤੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹਦੀ ਵੱਡਮੁੱਲੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ‘ਤਾਜ਼ਗੀ’ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਇਰਾਸਤੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨਾਲ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:22)। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਪੁੱਛੇਗਾ ਕਿ ਅਰਸਤੁਸ ਕਿੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਸਤੁਸ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿਚ ਸੀ (4:20)। ਇਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਸੰਕੇਤ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਾਦ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਤ੍ਰੇਫਿਮੁਸ ਵੀ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:4, 5) ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਤਕਲੀਫ਼ ਪਹੁੰਚਾਈ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ

ਦੇ ਕੰਮ 21:29)। ਬੀਮਾਰੀ ਕਾਰਣ ਉਹ ਮਿਲੇਤੁਸ (ਪੌਲੁਸ ਤੋਂ ਸਫਰ ਵਿਚ) ਵੱਖ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਮਝ ਆ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਤ੍ਰੋਫਿਮੁਸ ਰੋਮ ਤੋਂ ਸਲਾਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 2 ਰਾਜਿਆਂ 13:14; 20:1; ਗਲਾਤੀਆਂ 4:13; ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:25-27; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:23), ਪਰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ‘‘ਹਰੇਕ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ’’ ਛੁਡਾਵੇਗਾ (4:18)। ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਬਿਲੇਨ ਕ੍ਰਿਸਚਿਅਨ ਯੂਨੀਵਰਸਟੀ ਤੋਂ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਭੈਣ ਰੂਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਇਕ ਮਿਸ਼ਨ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ ਮਰ ਹੀ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਠੀਕ ਹੋਣ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਬਲਕਿ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਉਹ ਫੇਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੇਵਾ ਵਾਸਤੇ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਗਈ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ (ਮੱਤੀ 28:20) ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਕਿਤੇ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਯੂਬਲੁਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਇਸੇ ਆਇਤ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਦੰਤ ਕਥਾ ਮੁਤਾਬਕ ਪੁਦੇਸ ਰੋਮੀ ਸੀਨੇਟ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਸੀਹੀ ਬਣਿਆ ਸੀ।⁴⁵

ਬਾਈਬਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਮੁਤਾਬਕ ਲੀਨੁਸ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਰੋਮ ਦਾ ਇਕ ਬਿਸ਼ਪ ਬਣ ਗਿਆ।⁴⁶ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ‘‘ਪੋਪ’’ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਕੈਥੋਲਿਕ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਕਲਾਉਦੀਆ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੀਨੁਸ ਦੀ ਮਾਂ ਸੀ।⁴⁷

ਇਸ ਵਕਤ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਨ:

1. ‘‘ਤੂੰ ਸਿਆਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ’’ (4:21)। ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 27) ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਭੂਮੱਧ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਸਫਰ ਕਰਨਾ ਬੇਹੱਦ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਫਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦੇਰ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕੇਗਾ (ਵੇਖੋ 1:3, 4)। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਆਲ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਚੋਗਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਆਵੇਗਾ (4:13)।

ਕਿਸੇ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਭੇਜਣ, ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਣ, ਗਿਫਟ ਭੇਜਣ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ, ਕਿਸੇ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਲੱਭਣ, ਕਿਸੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪਿਆਰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਬਹੁਤੀ ਉਡੀਕ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ‘‘ਸਿਆਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆ ਜਾ’’ ਸਿਰਲੇਖ ਨਾਲ ਕਈ ਸਰਮਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ! ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੱਲ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇ!

ਕੀ ਅਸੀਂ ਸਭ ਨਰਮ ਦਿਲ ਨਾਲ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਦੇਰ

ਨਹੀਂ ਲਾਈ? ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਪੌਲਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿਆਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ!

2. ‘ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਆਤਮਾ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ ...’ (4:22; ਵੇਖੋ 1:7)। ਪੌਲਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ‘ਜੇ ਤੂੰ ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੋਚ ਵਰਗਾ ਬਣਾ ਲਵੇਂ, ਤਾਂ ਇਸ ‘ਵਿਦਾਈ ਸੰਦੇਸ਼’ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਨਾ!’

3. ‘ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਿਰਪਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ।’ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਉਹਦੇ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਤਾਕਤਵਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6: 10-13)।

ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਭਰੀ, ਨਿੱਜੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨਾਲ ਧੜਕਦੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਲਈ ਹੁਕਮਨਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਲੱਦੀ ਇਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੱਤਰੀ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਲਬਰਟ ਬਾਰਟਨ ਲਿਖਦਾ ਹੈ,

ਇਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਸੂਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਉਸ ਆਦਮੀ ਲਈ ਆਖਰੀ ਸਲਾਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸੇਵਕਾਈ ਵਿਚ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਵੜਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਏ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਬੋਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ। ... ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਉਹਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਐਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇ ਚੁਣੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਉਹਦੇ ਮਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿਲਚਸਪ ਸਥਿਤੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਇਕ ਜਵਾਨ ਸੇਵਕ ਲਈ ਇਹ ਪੱਤਰੀ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਹੈ; ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਦੀ, ਗ਼ੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਰਸੂਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਬੋਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਧਰਮ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਆਖਰੀ ਲਿਖਤ ਗਵਾਹੀ ਵੱਲ ਗੌਰ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਦੇ [ਪ੍ਰਚਾਰ] ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।⁴⁸

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮਹੱਤਵ ਸਿਰਫ਼ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਵੀ ਸੀ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੀਏ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਨਕਲ ਕੀਤੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11: 1)। ਜਿਵੇਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਬੰਜਰ ਗਲਗਤਾ ਨੂੰ ਜਲਾਲ ਨਾਲ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਪੌਲਸ ਨੇ ਰੋਮ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਨੂੰ ਯਕੀਨ, ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਫ਼ਤਹਿ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ!

ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਲ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ। ਉਸਦੀ ਮਹਾਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਸ ਦੀ ਕਲਮ ਨਾਲੋਂ

ਭਾਰੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਲਾਈਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੀ ਮਿਸਾਲ ਦੀ ਗੂੰਜ ਸੀ!

ਮਸੀਹ ਦੀ ਬਦਲ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਮਰਥਾ

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਤ ਦਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਭਗਤੀ ਦਾ ਵੇਸ ਤਾਂ ਧਾਰਣਗੇ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਣਗੇ। ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਖ਼ਰੀ ਸਜ਼ਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮ ਦਾ ਬਾਹਰੀ ਰੂਪ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਰਵਾਇਤੀ ਅਕੀਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਟ ਕੇ, ਸਹੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਧਰਮ ਦੇ ਸਭ ਬਾਹਰੀ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ; ਪਰ ਧਰਮ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਜਿਹੜੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਰਮ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਪਾਹਜਪੁਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪਾਪੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਮਿੱਠੀ ਛੁਰੀ ਵਰਗਾ ਸਫ਼ੇਦਪੋਸ਼ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨਾਲ ਕੰਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚਾ ਧਰਮ ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਆਦਮੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਤਕ ਕੋਈ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਬਦਲ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਮਰਥਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀਅਤ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।⁹

ਭਲਾ ਅਸੀਂ ਭਗਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਤਾਂ ਧਾਰਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ? ਭਲਾ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇਣ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ?

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਪਰਗਟ ਹੋਣਾ (ਯੂ.: *epiphaneia*)-'ਇਸ ਸ਼ਬਦ -'ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਰੋਮੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਣ ਨੂੰ ਐਪਿਫੇਨੀਆਂ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸੋਚ ਇਸੇ ਪਿੱਠ ਭੂਮੀ ਤੋਂ ਸੀ, ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵੱਲੋਂ ਕਿਤੇ ਸੂਬੇ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ' (ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ, *ਦ ਲੈਟਰਸ ਟੂ ਤਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ ਐਂਡ ਫਿਲੇਮੋਨ*, ਦ ਡੇਅਲੀ ਸਟਡੀ ਬਾਈਬਲ ਸੀਰੀਜ਼, ਸੋਧਿਆ ਅੰਕ [ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ: ਵੇਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈਸ, 1960], 233)। ²ਉਹੀ। ³ਅਲਫ਼ਰੇਡ ਮਾਰਸ਼ਲ, *ਦ ਆਰ. ਐਸ. ਵੀ. ਇੰਟਰਲਿਨੀਅਰ ਗ੍ਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਜ਼ੌਂਡਰਵਨ, 1970), 842. ⁴ਪ੍ਰਚਾਰ (ਯੂ.: *keroxon*)-'ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਜਾਂ ਮੁਨਾਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ... ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਆਮ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ, ਪਬਲਿਸ਼ ਕਰਨਾ ... ਮੱਤੀ 10:27 ... ਲੂਕਾ 12:3; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10:42 ... [ਖ਼ਾਸ ਕਰ] ਧਾਰਮਿਕ ਸੱਚਾਈ, ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਦੇ ਫ਼ਾਇਦੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਦੱਸਣਾ ... 1 ਪਤਰਸ 3:19 ... ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:35; 28:31 ... 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 9:27 ... ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:23 ... 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:2'' (ਐਡਵਰਡ ਰੋਬਿਨਸਨ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ ਐਂਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ਼ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* [ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, 1863], 398-99)। ⁵ਤਿਆਰ (ਯੂ.: *epistethi*)-'ਡਟੇ ਰਹਿਣਾ, ... ਫੌਰੀ, ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਗੰਭੀਰ ... ਨੇੜੇ ਹੋਣਾ ... 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:6'' (ਰੋਬਿਨਸਨ,

310)। ⁶ਝੜਕ (ਯੂ.: *elegxon*)-‘‘ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣਾ, ਉਘਾੜਨਾ, ਤੀਤੁਸ 2:15 ... ਮੁਜ਼ਾਹਿਰਾ, ਸਾਬਿਤ ਕਰਨਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਾਇਲ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ... ਸੁਧਾਰਨਾ ... 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:2 ...’’ (ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਕ੍ਰਿਸਚਿਅਨ ਲਿਟਰੇਚਰ*, ਜਿਲਦ ਦੂਜੀ, ਸੋਧ, ਵਿਲੀਅਮ ਐਫ. ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਐਫ. ਵਿਲਬਰ ਗਿੰਗਰਿਕ [ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਯੂਨੀਵਰਸਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈਸ, 1957], 248-49)। ⁷ਤਾੜਨਾ (ਯੂ.: *epitimeson*)-‘‘ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ, ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨਾ, ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਬੋਲਣਾ, ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣਾ ... ਮੱਤੀ 12:16; 16:20; 20:31; ਲੂਕਾ 18:39 ... ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ’’ (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗਿੰਗਰਿਕ, 303); ‘‘... ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ, ... ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਅਰਾਮ ਦੇਣਾ ... ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਾਲ ਟੈਕਸ ਲਾਉਣਾ, ਡਾਂਟਣਾ, ਫਟਕਾਰਨਾ, ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਝੜਕਣਾ ... ਗਲਤੀ ਕੱਢਣਾ ... ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਫਟਕਾਰਨਾ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ... ਮੱਤੀ 16:22 ... ਮਰਕੁਸ 8:30’’ (ਸੀ. ਜੀ. ਵਿਲਕੋ ਐਂਡ ਵਿਲਬਲਡ ਗ੍ਰਿਮ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਸੋਧ ਜੋਜ਼ਫ ਐਚ. ਥੋਅਰ [ਐਡਿਨਬਰਗ, ਸਕਾਟਲੈਂਡ: ਟੀ. ਐਂਡ ਟੀ. ਕਲਾਰਕ, 1901; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ ਐਡਿਸ਼ਨ, ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਬੋਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1977], 245)। ⁸ਤਰੀਖ ਕਰ (ਯੂ.: *parakaleson*)-‘‘ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ... ਕਿਸੇ ਨੂੰ ... ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ, ਤਾੜਨਾ, ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ... ਸੱਦਾ ... 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:20 ... 1 ਤੀਤੁਸ 2:1 ... 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:2; ਤੀਤੁਸ 1:9; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10:25; 1 ਪਤਰਸ 5:12 ...’’ (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗਿੰਗਰਿਕ, 622-23)। ⁹ਸਹਿਣਾ (ਯੂ.: *anechomai* or *enecho*)-‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਮੰਨ ਲੈਣਾ ... 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:4 ... ਜਦ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਸਤਾਅ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬ੍ਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:12 ... ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹੋ, 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:4 ... ਸੁਣਨ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ, ਸਹਿਣਾ ... ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:22 ... 2 ਤੀਤੁਸ 4:3 ... ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਅਤ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ... ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 18:14’’ (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗਿੰਗਰਿਕ, 65)। ¹⁰ਧਾਰਨਾ (ਯੂ.: *episoreuo*)-‘‘ਇਕੱਠੇ ਕਰਨਾ, ਢੇਰ ਲਾਉਣਾ, ... ਆਪਣੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਭਾਲਣਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਭੱਜਣਾ, 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:3’’ (ਥੋਅਰ, 244)।

¹¹ਰੋਨਸਡ ਏ. ਵਾਰਡ, *ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ 1 ਐਂਡ 2 ਤਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ* (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1947), 207. ¹²‘‘ਮਿਯੁਜ਼ਿਕਲ ਚੇਅਰ’’ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਖੇਡ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗੋਲ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਲਾ ਕੇ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧੁੰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁਮਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧੁੰਨ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਸਭ ਬੱਚੇ ਕੁਰਸੀਆਂ ਤੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਝਪਟ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਕੁਰਸੀਆਂ ਭਰ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਿਹੜਾ ਬੱਚਾ ਬੈਠ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਖੇਡ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ‘‘ਮਿਯੁਜ਼ਿਕਲ’’ ਭਾਵ ਕੁਰਸੀਆਂ ਦੇ ਖੇਡ ਥਾਂ ਬਦਲਣ ਦਾ ਇਕ ਰੂਪਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ¹³ਜਲੂਣ (ਯੂ.: *knetho*)-ਇੱਥੇ ਮੱਧ ਸੁਰ ਖਾਹਿਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਨਾਂ ਦੀ ਜਲੂਣ ਕਰਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। *ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਆਰਥ ਹੈ! Knetho* ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘‘ਖੁਰਕਣਾ, ਕੁਤਕੁਤਾਰੀ, ਖਾਰਸ਼ ... ਕੁਝ ਭਾਵਨਾ, ਸੁਣਨ ਦੀ ਤਮੰਨਾ ਕਰਨਾ, ... 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:3’’ (ਥੋਅਰ, 351); ‘‘ਜਿਗਿਆਸਾ ਲਈ [ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ] ਦਿਲਚਸਪ ਅਤੇ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਇਹ ਜਲੂਣ ਨਵੇਂ ਉਸਤਾਦਾਂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ’’ (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗਿੰਗਰਿਕ, 438)। ¹⁴ਫੋਰਨਾ (ਯੂ.: *apostrepho*)-‘‘ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਦੂਰ ਕਰਨਾ, ਰੋਮੀਆਂ 11:26 ... ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਮੋੜਨਾ, ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਫਿਰਨ ਦਾ ਲਾਲਚ ... ਲੂਕਾ 23:14 ... ਤੀਤੁਸ 1:14; ਛੱਡਣ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ... 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:15’’ (ਥੋਅਰ, 68)। ¹⁵ਖਿਆਲੀ ਕਹਾਣੀਆਂ (ਯੂ.: *esontai*)-‘‘ਦੰਦ ਕਥਾ, ... ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ਨਾਲ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ... 2 ਪਤਰਸ 1:16 ... ਬੁੱਢੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕਥਾਵਾਂ, 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:7’’ (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗਿੰਗਰਿਕ, 530-31); ‘‘ਖਿਆਲੀ ਕਹਾਣੀ ... ਕਲਪਨਾ, ਫਰੋਬ ... 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:4; 4:7; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:4... ਤੀਤੁਸ 1:14’’ (ਥੋਅਰ, 419)। ¹⁶ਕੰਨ ਲਾਉਣਾ (ਯੂ.: *muthos*)-ਕਰਮਵਾਚ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਦਿਸ਼ਾਹੀਨ ਜਾਨਵਰ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸ ਖਿਆਲੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰਮਾਏ ਜਾ ਕੇ ਉਹਦੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਹੋ ਤੁਰੇ! *Ekprepo* ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ: ‘‘ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਮੁੜਨਾ ਜਾਂ ਘੁੰਮਣਾ, ... ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਟਿਆ ... ਥਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢਣਾ, ਭਟਕਣਾ ... 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:6 ... 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:4 ... ਕਿਸੇ

ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਮਗਰ ਜਾਣ ਲਈ, ਤੋਂ ਮੁੜਨਾ, 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:15'' (ਥੇਅਰ, 200)।¹⁷ਸੁਚੇਤ ਰਹੀ (ਯੂ.: *nephe*)-ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਲਈ ਹਰ ਚਰਣ *ਜ਼ਰੂਰੀ* ਹੈ। *Nephe* ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਗੰਭੀਰ ... ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਸੰਜੀਦਾ ਸੋਚ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ; ... ਸੰਜਮੀ, ਨਿਰਪੱਖ, ਚੌਕਸ ... 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:6, 8; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:5; 1 ਪਤਰਸ 1:13; 5:8'' (ਥੇਅਰ, 425); ... 'ਹਰ ਬਾਹਰੀ, ਜੋਸ਼, ਉਲਝਣ [ਤੋਂ] ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ, ... ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਚ ਹੋਣਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ... ਦੁਆ ਕਰਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਲਈ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ, 1 ਪਤਰਸ 4:7'' (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗ੍ਰਿਗਾਰਿਕ, 540)।¹⁸ਝੱਲਣਾ (ਯੂ.: *kakopatheson*)-'ਤਕਲੀਫ਼ ਸਹਿਣਾ ... ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਸਹਿਣਾ ... 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:5'' (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗ੍ਰਿਗਾਰਿਕ, 398); 'ਬੁਰਾਈਆਂ (ਤਕਲੀਫ਼, ਮੁਸੀਬਤਾਂ) ਸਹਿਣਾ, ਸਤਾਇਆ ਜਾਣਾ ... 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:9; ਯਾਕੂਬ 5:13; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:3'' (ਥੇਅਰ, 320)।¹⁹ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਾਂ ਇਵੰਜਲਿਸਟ (ਯੂ.: *euaggelistes*)-'ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:11 ... ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 21:8 ... 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:5'' (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗ੍ਰਿਗਾਰਿਕ, 318)।²⁰ਵਾਰਡ, 209.

²¹ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ (ਯੂ.: *plerophoreson*)-'ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:5 ... ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਾਇਲ ਜਾਂ ਯਕੀਨ ਮੰਨਣਾ'' (ਥੇਅਰ, 517)।²²ਡੋਹਲਿਆ ਗਿਆ (ਯੂ.: *spendomai*)-ਕਰਮਵਾਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਲਈ ਉਕਸਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਇਕ ਬਾਹਰੀ ਵਸੀਲੇ ਤੋਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ, 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:6; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:17'' (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗ੍ਰਿਗਾਰਿਕ, 769)।²³ਬਾਰਕਲੇ, 240. ²⁴ਲੜਾਈ (ਯੂ.: *agon*)-'ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ... ਇਬਰਾਨੀਆਂ 12:1 ... ਇੰਜੀਲ ਲਈ ਤਕਲੀਫ਼, ਸੰਘਰਸ਼, ਲੜਾਈ ... ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:30 ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਤਨਾਅ ਵਿਚ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦਿਆਂ, ... ਇਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਸੰਘਰਸ਼, 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:2 ... 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:12; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:7 ... ਸੰਭਾਲ, ਪਰਵਾਹ ... ਕੁਲੁਸੀਆਂ 2:1'' (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗ੍ਰਿਗਾਰਿਕ, 14)।²⁵ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ (ਯੂ.: *apokeital*)-'ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਿਆ, ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ... ਇਹ ਕਿਸੇ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ'' (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗ੍ਰਿਗਾਰਿਕ, 92)।²⁶ਦੇਗਾ (ਯੂ.: *apodidomi*)-'ਦੇਣਾ, ਵੰਡਣਾ ... ਕਿਸੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣਾ, 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 7:3 ... ਮੰੜਨਾ, ਇਨਾਮ, ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ... ਮੱਤੀ 6:4, 6, 18 ... 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:14; ਰੋਮੀਆਂ 12:17 ... 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:4'' (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗ੍ਰਿਗਾਰਿਕ, 90); 'ਹੱਕ ਦੇਣਾ, ਬਦਲਾ ਦੇਣਾ, ਚੰਗੇ ਜਾਂ ਮਾੜੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦੇਣਾ ... ਰੋਮੀਆਂ 2:6; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:8, 14; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 18:6; 22:12 ...'' (ਥੇਅਰ, 60-61)।²⁷ਧਰਮੀ (ਯੂ.: *dekaios*)-'ਖੁਦਾਈ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਬੀ; ਜਿਹੜਾ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਖੁਦਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ... ਬੇਕਸੂਰ, ਦੋਸ਼ਰਹਿਤ, ਬੇਇਲਜ਼ਾਮ ... ਮੱਤੀ 27:19, 24 ... ਯੂਹੰਨਾ 1:14 ... 1 ਪਤਰਸ 3:18; 1 ਯੂਹੰਨਾ 2:1 ... ਖੁਦਾ ਨੂੰ ... ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਕਬੂਲ, 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:8 ... 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:5'' (ਥੇਅਰ, 148-49)।²⁸ਛੇਤੀ (ਯੂ.: *spoudason*)-'ਫੌਰਨ, ਬਿਨਾਂ ਦੇਰੀ ਦੇ, ਕਾਹਲੀ ... 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:14; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:23 ... ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ ... ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 17:15'' (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗ੍ਰਿਗਾਰਿਕ, 814)। 'ਜਤਨ ਕਰ'' ਦੇ ਨਾਲ 'ਛੇਤੀ' ਜੋੜ ਕੇ ਪੌਲਸ ਮੂਲ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ 'ਕਾਹਲੀ ਕਰਨ' ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ! ²⁹ਜਤਨ ਕਰ (ਯੂ.: *tacheos*)-'ਛੇਤੀ, ਕਾਹਲੀ ਕਰ ... ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:16 ... ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ ਛੱਡ ਆ ... ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 22:18 ...'' (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗ੍ਰਿਗਾਰਿਕ, 769)। ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ *spoudazo* ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:9, 21; ਤੀਤੁਸ 3:12; ਗਲਾਤੀਆਂ 2:10; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:3; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:17; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:15; ਆਦਿ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗ੍ਰਿਗਾਰਿਕ, 771)। ਇੱਥੇ ਆਦੇਸ਼ਸੂਚਕ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ 'ਹੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਤੂੰ ਛੇਤੀ ਆ ਜਾ'' ਦੀ ਗੂੰਜ ਸੁਣਦੀ ਹੈ।³⁰ਬਾਰਕਲੇ, 244.

³¹ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, *ਏ ਕਸੈਂਟਰੀ ਆਨ 1 ਐਂਡ 2 ਤਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ* (ਲੰਦਨ: ਦ ਬੈਨਰ ਆਫ਼ ਟਰੁੱਥ ਟਰੱਸਟ, 1964), 320. ³²ਓਹੀ। ³³ਬੜੇ ਕੰਮ ਦਾ (ਯੂ.: *euchrestos*)-'ਕੰਮ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਅਸਾਨ, ਛਾਇਦੇਮੰਦ, ਲਾਹੇਵੰਦ, 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:21; 4:11; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 11'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 309)।

³⁴ਸ਼ਾਂਤੀ (ਯੂ.: *paraklesis*)-'ਮਿੰਨਤ, ਬੇਨਤੀ, ਦੁਆ, 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 8:4 ... ਤਾੜਨਾ, ਚਿਤਾਵਨੀ, ਦਲੇਰੀ; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 15:31 ... 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:3; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 8:17; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:1; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:13; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 12:5 ... 13:22 ... ਤਸੱਲੀ, ਹਿੰਮਤ, ਰਾਹਤ: 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:4-7 ... ਸਮਝਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲਬਾਤ, ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਭਾਸ਼ਣ, ... ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਭਰੀ ਗੱਲਬਾਤ: ਰੋਮੀਆਂ 12:8 ... ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 18:15 ... ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ, ਤਾੜਨਾ ਦੇਣ, ਤਸੱਲੀ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਆਦਮੀ, ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 4:36 ... 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:3'' (ਥੋਅਰ, 383)।³⁵ਕਿਤਾਬ (ਯੂ.: *biblion*)-'ਕਿਤਾਬਚਾ ... ਲੂਕਾ 4:17, 20; ਯੂਹੰਨਾ 20:30; ਗਲਾਤੀਆਂ 3:10; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:13 ... ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ... ਮੱਤੀ 19:7 ... ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ: ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 13:8 ... 17:8; 20:12; 21:27'' (ਥੋਅਰ, 101-2)।³⁶ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤਰੇ (ਯੂ.: *membrana*)-'ਝਿੱਲੀ, ਚਮੜੇ ਉੱਤੇ ਲਿਖੀ ਹੱਥਲਿਖਤ, 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:13'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 450)।³⁷ਬਾਰਕਲੇ, 252. ³⁸ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿ ਇਹ ਸਿਕੰਦਰ ਕੌਣ ਸੀ, ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, 'ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਅਜੇ ਬਰਾਉਨ, ਜੋਨਸ, ਜਾਂ ਸਮਿੱਥ ਨਾਂਵਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 15:21; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 4:6; 19:33, 34; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:19, 20; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:14, ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਕੰਦਰ ਹਨ)। ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਇਹ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਕੰਦਰ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰੋਮ ਵਿਚ ਹੀ ਪੌਲਸ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਸੀ, ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਸਕਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਇਹ ਨਿਚੋੜ ਸਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਨਾਂ ਤਾਂ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:20 ਵਾਲੀ ਸਿਕੰਦਰ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਂਅ ਹੀ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:33, 34 ਵਾਲੇ ਸਿਕੰਦਰ ਨਾਲ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਕੰਦਰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ'' (ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, 324)।³⁹ਬਦੀ (ਯੂ.: *enedeixato*)-'ਬੁਰਾ ... ਮਾੜੇ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲਾ ... ਸੋਚ, ਭਾਵਨਾ, ਕੰਮ ਦਾ ਢੰਗ ... ਕਮੀਨਾ, ਗ਼ਲਤ, ਦੁਸ਼ਟ ... ਮੱਤੀ 21:41 ... ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:2; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 2:2 ... ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 3:5, ... ਦੁਸ਼ਟ ... ਜੇ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋਵੇ ... ਰੋਮੀਆਂ 1:30; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:6; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:10 ... ਤਕਲੀਫ਼ਦੇਹ, ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ, ਤਬਾਹਕੁਨ ... ਤੀਤੁਸ 1:12'' (ਥੋਅਰ, 213)।⁴⁰ਕੀਤੀ (ਯੂ.: *kakos*)-'ਵਿਖਾਉਣਾ, ਮੁਜ਼ਾਹਿਰਾ ਕਰਨਾ, ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ, ਗੱਲਾਂ ਜਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ... ਰੋਮੀਆਂ 9:22 ... ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:7 ... ਤੀਤੁਸ 2:10; 3:2; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 6:11 ... 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:16 ... ਵਿਖਾਉਣਾ, ਨੁਮਾਇਸ਼ ਕਰਨਾ ... 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:14; ਉਤਪਤ 1:15, 17'' (ਥੋਅਰ, 320)।

⁴¹ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, 325. ⁴²ਤਕੜਿਆਂ (ਯੂ.: *endunamoo*)-'... ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ, ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭਰਨਾ, ... ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:13; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:12; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:17 ... ਬੇਰੋਕਟੋਕ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਸ਼ਕਤੀ ਪਾਉਣਾ ... ਤਾਕਤ ਵੱਧਣਾ: ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 9:22 ... 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:1 ... ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਵਿਚ: ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:10'' (ਥੋਅਰ, 214)।⁴³ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ ਨੇ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਬੂਰ 22 ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ: 'ਇਸ ਆਇਤ ਬਾਰੇ ਇਕ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਜ਼ਬੂਰ 22 ਵਿਚਲੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ। 'ਤੈਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?' 'ਸਭ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ।' 'ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।' 'ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨਾ ਰਿਹਾ।' 'ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚਾ ਲੈ।' 'ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆ।' 'ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਭ ਦੂਰ ਦੂਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਫਿਰਨਗੇ।' 'ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰਾਣੇ ਉਸ ਦੀ ਸੁਣਨਗੇ।' 'ਰਾਜ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਹੀ ਹੈ।' 'ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਰਗੀ ਰਾਜ ਲਈ ਬਚਾਵੇਗਾ।' ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜ਼ਬੂਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਪੌਲਸ ਦੇ ਮੰਨ ਵਿਚ ਦੌੜ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਲੀਬ ਤੋਂ ਟੰਗੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸੇ ਜ਼ਬੂਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸੇ ਜ਼ਬੂਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ: 'ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਤੈਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,' ਅਤੇ ਅੰਤ ਫ਼ਤਿਹ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਜ਼ਬੂਰ 22:1; ਮੱਤੀ 27:46)। ਮੌਤ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰੀਆਂ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਸੇ ਜ਼ਬੂਰ ਤੋਂ ਤਸੱਲੀ ਅਤੇ ਦਿਲੇਰੀ ਮਿਲੀ'' (ਬਾਰਕਲੇ, 253-54)।⁴⁴ਉਨੇਸਿਫ਼ਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:16-18 ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ।⁴⁵ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, 333. ⁴⁶ਇਰਾਨਿਸੁਸ *ਏਗੇਨਸਟ ਹੈਰਿਸਸ* 3.3.3; ਯੂਸਬਿਯੂਸ *ਐਕਲੇਸਿਸਟਕਲ ਹਿਸਟਰੀ* 3.4. ⁴⁷ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, 333. ⁴⁸ਅਲਬਰਟ ਬਾਰਨਸ, *ਨੌਟ ਆਨ ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਆਫ ਪਾਉਲ ਟੂ ਦ ਥੈਸਲੋਨਿਅਸ, ਟੂ ਤਿਮੋਥੀ, ਟੂ ਟਾਈਟਸ ਐਂਡ ਫਿਲੇਮੋਨ* (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਬੁਦਰਜ਼, 1845), 237. ⁴⁹ਬਾਰਕਲੇ, 219-20.